

PRVO POGLAVJE NAŠE ZGODBE

130 let prve slovenske vselitve v Argentino

CARLOS CÉSAR BIZAI

Avtor je častni konzul Republike Slovenije v Entre Ríos

Meseca aprila letošnjega leta se je dopolnilo 130 let prihoda prvih slovenskih naseljencev v Argentino, kar poznamo kot **prvo slovensko skupnost v Argentini**, ali bolj konkret, v provinci Entre Ríos.

Zakaj je ta imigracija prišla v Entre Ríos?

Zgodovina nam pove, da je bil prvi ustavni predsednik Argentine, v tistem času imenovane „Argentinska konfederacija“, leta 1953 general Justo José de Urquiza in prestolnica je bilo mesto Paraná.

Eden prvih njegovih vladnih ukrepov je bila odločitev, da poseli obširno ozemlje dežele in posebno Entre Ríos. V ta namen je sprejel v službo kot svetovalca na tem področju francoskega znanstvenika. To je bil prof. Alejo Peyret, ki je predsedniku Urquizu svetoval, naj vseljenci prihajajo iz Srednje Evrope, posebno iz Nemčije, Švice, Slovenije, Piemonta in Furlanije. Tako je poslal konzule in delegate, ki naj bi vabili možne vseljence iz tistih dežel. Spomnimo se, da sta bili tako Furlanija kot Slovenija del avstroogrške monarhije.

Takoj so od tam poslali najprej Švicarje, ki so ustanovili prve vseljenke kolonije v Entre Ríos. Pozneje, v letu 1878, zaprosijo avstrijski dvor naj pošlje 300 družin, začeni s prvih 100 in naj v teku petih let dopolnijo kakih 750 oseb. Prišli so predvsem s Primorske, skupno z večjim številom Furlanov. Zelo zanimiv podatek je, da so se vseljenci iz Furlanije takoj po prihodu v novih dokumentih nakazali kot Furlani, tisti slovenskega izvora pa so ostali označeni z avstrijskim imenom. Vendar so raziskovalci vseeno lahko točno opredelili vseljence slovenskega izvora. Naselili so se v Colonia Brugo, ki se je potem uradno imenovala Colonia 3 de Febrero. Pozneje pa se je, zaradi pomanjkanja zemljišč, večji del vseljencev naselil v Colonia Cerrito.

Tisti, ki so beležili to imigracijo v različnih obdobjih.

Prvi, ki je pisal o tej naselitvi je bil prof. Alejo Peyret. Potem, ko je prepotoval vse kolonije naseljencev med leti 1880 in 1885 je objavil knjigo pod naslovom „Obisk v kolonijah Republike Argentine“. V njej je podrobno opisal tudi naseljence, ki so prebivali v tej koloniji. Po drugi strani so številni zgodovinarji Entre Ríosa, kot Manuel Macchi, César Pérez Colman, Rosa Troncoso de Furlán in Filiberto Reula, v različnih dobah beležili prisotnost teh vseljencev v provinci. Poleg tega, v vrsti člankov „Slovenije, moja dežela“ (Eslovenia, mi tierra), objavljenih v Svobodni Sloveniji, v letniku 56 št. 42 točno identificira namembni kraj in usodo te vselitve. S svoje strani je dr. Tine Debeljak, v uvodu izrednega prevoda Hernandezovega Martina Ferra v slovenščino, tudi jasno nakazal to skupnost. Važni so za zgodovino tudi dokumentarni prispevki slovenskega raziskovalca Alekseja Kalca, ki jih je odkril v pristaniškem arhivu v Trstu, kraj kjer so se vkrcavali slovenski izseljenci.

Koncem XIX stoletja in na začetku XX je bil slovenski emigrant Francisco Pausich (Pavšič) posvečen v duhovnika in tako postal „prvi duhovnik slovenskega izvora, posvečen v Argentini“. On naveže važne stike z Evropo in na ta način obnovi plodovit dialog med starimi vseljenci in njihovimi sorodniki v Sloveniji.

V desetletju 1930 do 1940 se na prizorišču pojavi mons. Janez Hladnik, ki v za tisto dobo neverjetnih potovanjih prehodi vse Obrečje (Litoral) in obiskuje svoje rojake. Potem, kot v knjigi popotovanj, podrobno opisuje novosti v teh skupnostih, v katoliški reviji Duhovno življenje. On je tudi maševal v cerkvi sv. Mihaela v Paraná in v župniji sv. Benita, kamor so prihajali Slovenci. Tam je delil prva

(nad. na 3. strani)

SLOVENIJA-HRVAŠKA

Novi koraki in upanje

Slovenija je v Bruslju potrdila zadrške zaradi prejdica še pri enem poglavju v pogajanjih Hrvaške z EU, so povedali diplomatski viri pri EU. Gre za poglavje za prost pretok delavcev, ki je pripravljeno za zaprtje. Slovenija ima tako sedaj zadrške pri skupno štirinajstih poglavjih - devetih za odprtje in petih za zaprtje.

Slovenija je zadršek potrdila na delovni skupini za širitev v Bruslju iz enakega razloga kot pri vseh preostalih poglavjih - ker je Hrvaška po njeni oceni v pogajalska stališča za odprtje ali zaprtje teh poglavij vnesla elemente, ki prejudicirajo reševanje vprašanja meje.

„Jasno smo povedali, da bi si močno želeli oziroma da bi bilo zelo dobro, če bi državi uspeli najti načine za rešitev tega vprašanja,“ so viri ponovili stališče, ki so ga najvišji predstavniki švedskega predsedstva EU v izjavah o problemu Hrvaške in Slovenije že večkrat poudarili.

Kot je znano, je bila za v internem koledarju predsedstva načrtovana pristopna konferenca Hrvaške z EU, ki je

ne bo, ker napredka ni. Švedsko predsedstvo je sicer predvidelo štiri konference s Hrvaško v šestih mesecih svojega predsedovanja, naslednja naj bi bila načrtovana za 16. oktober.

Slovenija je za rešitev problema prejudecev najprej Hrvaški predlagala, naj sporne elemente umakne iz pogajalskih dokumentov, nato je ta problem lani neuspešno poskušalo rešiti francosko predsedstvo z izmenjavo pisem, junija pa so propadla tudi šestmesečna prizadevanja pod vodstvom komisarja za širitev Ollija Rehna s predlogom za način reševanja vprašanja meje in zastoja Hrvaške na poti v EU, ker Hrvaška ni želela nadaljevati pogovorov o zadnjem spremenjenem predlogu komisije.

Predsedstvo EU in Evropska komisija sta po propadlih pogovorih poudarila, da morata sedaj državi premisliti in se sami dogovoriti, kako naprej. Slovenija želi pogovore nadaljevati tam, kjer so zastali. Nova hrvaška premierka Jadranka Kosor je bila že na svojem prvem obisku v Bruslju optimistična, da pričakuje pre-

mik na skorajšnjem srečanju s predsednikom slovenske vlade Borutom Pahorjem.

Do srečanja med slovenskim premierom Borutom Pahorjem in njegovo hrvaško kolegico Jadranko Kosor pa bo po Pahorjevih besedah prišlo, „ko se bo odločila, da ga pokliče“. Napovedal je, da se bo na sestanek odzval, potrdil pa tudi, da se „o vsebini tega sestanka že pogovarjajo“.

Hrvaška premierka ni želela povedati, kdaj točno bo sestanek s Pahorjem, ker se ta po njenih besedah še pripravlja in zato ne more biti konkretnjša. Poudarila pa je, da od sestanka pričakuje sporočila, ki bodo spodbudna za Hrvaško in njene sosedice, torej za vso Jugovzhodno Evropo.

Predsednik Evropske komisije Jose Manuel Barroso in predsednik Evropskega parlamenta Jerzy Buzek sta v Bruslju pozdravila skorajšnje srečanje hrvaške premierke Jadranka Kosor in predsednika slovenske vlade Boruta Pahorja, ki je po njunem mnenju pomembna priložnost, ter izrazila željo, da bo uspešno.

Minister Žbogar v ZDA

Slovenski zunanji minister Samuel Žbogar je bil ta torek in sredo na delovnem obisku v ZDA. Žbogar je prispel v Washington v ponedeljek zvečer, v torek pa je imel sestanek v svetu za nacionalno varnost in srečanje s svetovalcem ameriškega podpredsednika Josepha Bidena za nacionalno varnost Anthonyjem Blinkenom. V sredo je Žbogar obiskal ameriški kongres, kjer se je najprej srečal z vodilnim predstavnikom republikancev v senatnem odboru za zunanje zadeve Richardom Lugarjem iz Indiane.

Pred obiskom State Departmenta je Žbogar bil na kosilu s četverico „slovenskih“ članov kongresa. To sta demokratska senatorja iz Iowe Tom Harkin in Amy Klobuchar iz Minnesote, republikanski senator George Voinovich iz Ohia ter demokratski kongresnik James Oberstar iz Minnesote.

Sestanek z državno sekretarko Clintonovo je bil v sredo ob 21. uri po srednjeevropskem času, nakar je sledil podpis protokolov o izmenjavi ratifikacijskih listin sporazumov o medsebojni pravni pomoči in izročitvah. Nekdanji veleposlanik Slovenije v Washingtonu Žbogar je nato po svojem prvem obisku ZDA na položaju zunanjega ministra odpotoval nazaj v domovino.

State Department je kot slovenski zunanji minister nazadnje obiskal Žbogarjev predhodnik Dimitrij Rupel aprila lani, ko je bila glavna tema pogovorov Kosovo. Položaj na Zahodnem Balkanu je bila tudi tokrat pomembna tema pogovorov med Žbogarjem in Clintonovo, pri čemer se ni bilo mogoče izogniti Hrvaški. ZDA zelo

zanima integracija držav nekdanje Jugoslavije v evroatlantske povezave in Žbogar je sogovornikom v Washingtonu najverjetneje tudi predstavil slovenska stališča glede spora o meji s Hrvaško.

Odnosi med Slovenijo in ZDA so po navedbah uradne Ljubljane na vseh področjih dvostranskega sodelovanja zelo dobri in prijateljski ter se zadnja leta, še posebej od slovenskega predsedovanja EU v prvi polovici lanskega leta, krepijo in poglobljajo na več področjih, med drugim na političnem, varnostnem, vojaško-obrambnem, gospodarskem in kulturnem.

ZDA so Slovenijo uradno priznale 7. aprila 1992 in avgusta istega leta v Ljubljani odprle tudi veleposlaništvo. Položaj veleposlanika ZDA v Sloveniji je trenutno še vedno nezaseden, saj nova administracija predsednika Obame še ni našla zamenjave za Yousifa Ghafarija. Slovenski veleposlanik v Washingtonu Roman Kirn pa je ta mesec predal poverilna pisma ameriškemu predsedniku Baracku Obami. Državi imata dobre medsebojne odnose brez odprtih vprašanj.

Trgovinska menjava med državama je majhna. ZDA so največji zunanjetrgovinski partner Slovenije izven Evrope, vendar je to leta 2008 pomenilo le za 466,6 milijona slovenskega izvoza v ZDA in 309,6 milijona dolarjev ameriškega izvoza v Slovenijo. Slovenci za krajše poslovne in turistične obiske ZDA ne potrebujejo vizumov od oktobra 1997 in na leto to priložnost izkoristi okoli 17.000 Slovencev, Slovenijo pa obišče okoli 20.000 Američanov.

Eden od krivcev pobojev

Na Ptuj se je po dveh neuspelih poskusih začela predkazenska preiskava poveljnega dogajanja v taborišču Šterntal pri Kidričevem, kjer naj bi poleti leta 1945 zagrešili do 100 zunajsodnih pobojev.

Dejanja vojnega hudo delstva zoper civilno prebivalstvo je osumljen danes 85-letni član Ozne Martin Štorgelj, je poročala TV Slovenija. Osumljeni naj bi pri usmrčitvah sodeloval kot vodja nekdanje jugoslovanske varnostne službe Ozna na ptujskem območju, zaradi očitane ga pa so ga na

ptujskem sodišču zaslišali že pred več kot dvema letoma. Sam se je izrekel za nedolžnega, preiskava pa je bila dvakrat zavrnjena zaradi premalo podatkov.

TV Slovenija pa je od vodje ptujskih tožilcev Milana Birse izvedela, da se je preiskava po pritožbi na mariborsko višje sodišče 19. junija letos le začela, s tem pa je bil dan tudi povod za izkop trupel. Obstoje prikritih grobišč v gozdu nad Kidričevim so potrdili že s sondiranjem leta 2007, po nekaterih podatkih pa naj

bi tam umrlo do sto ljudi, z izpeljanim postopkom pa so našli posmrtno ostanke vsaj 20 žrtev, med njimi tudi žensk.

Štorglja, ki za izjavo ni bil dosegljiv, sodelovanja pri pobojih bremeni tudi izjava očitvidca. Po besedah vodje policijske akcije Sprava Pavla Jamnika je dokazov „ar nekaj“ šlo pa naj bi za preplet več dejstev, ki se medsebojno potrjujejo, na podlagi česar je bilo mogoče tudi sestaviti ovadbo. Imena priče zaradi interesa preiskave niso želeli razkriti, vodja ptujskih tožilcev

Birsa pa upa, da bodo z izkopom pobitih dobili podatke o njihovi identiteti in načinu usmrčitve.

Preiskava proti Štorglju naj bi trajala dlje časa, z ugotovljenim pa bi se lahko začel prvi proces v zvezi s poveljnimi poboji na Slovenskem, je še poročala TV Slovenija.

Generalna državna tožilka Barbara Brezigar je sicer 19. julija omenila, da je bila v primeru taborišča Šterntal uvedena sodna preiskava zaradi vojnega hudodelstva zoper civilno prebivalstvo, obdolženec pa je še živ.

VTISI IZ SLOVENIJE

Asado z imenom

(OD NAŠEGA DOPISNIKA)

V spominu mi je ostalo, da sem bral v našem tedniku — pred več desetletji — napovedi, da bo to in to nedeljo v Slovenski vasi Buhov asado. Nikdar nisem bil na njem,



pa tudi imenovanega nisem poznal. Zdaj, po dolgih desetletjih, sem lahko lansko leto spoznal za katerega misijonarja na Madagaskarju so takrat zbiral sredstva.

V Sloveniji imamo malokdaj asado. Mislim takega, skupnega,

saj si privatno privoščimo večkrat pečeno meso na žaru na argentinski način, čeprav brez argentinskega mesa, brez činčulinov, može ali ubre. So pa tudi prilike, pri katerih asado ne more manjkati. V zadnjih dveh letih je to povezano z imenom Tonija Burje. Lanski asado je bil zato, ker smo ga izgubili, saj je odšel v Toronto, letošnji pa zato, ker je prišel na obisk.

V nedeljo, 19. julija, je bilo Pod skalco v Šentjakobu ob Savi že jutraj vse živo. Čeprav je vročina že pritiskala, so asadorji Jaka, Jože in Lojze z velikim ognjem skušali temperaturo še zvišati, da so pripravili žerjavico za dobrih sto kilogramov mesa, ki naj bi nasitilo podobno število „sedanjih“ in „nekdanjih“ Argentinecev.

A pred tem je bila argentinska maša. Pri njej so somaševali Toni, vizitator lazaristov Pavle Novak, ena izmed legend Madagaskarja misijonar Rok Gajšek in

novomašnik Kolja iz Ukrajine. Že dolgo ni bilo toliko udeležencev pri maši, kar je tudi pokazatelj Tonijeve osebnosti. Od vsega začetka „naselitve“ Argentinecev je z vso svojo dobro voljo, sposobnostjo in ljubeznijo iskal podpore, da bi se čim boljše in čim hitreje vključili v slovensko okolje. Če ne drugače, so mu s prisotnostjo pri maši hoteli pokazati svojo zahvalo za vse dobro, kar so po njem prejeli.

Hitro so bile mize zasedene in tudi hitro so ljudje posedli vsak s svojim kosom okusnega asada, po možnosti v senci dreves, ki mejijo na prostrani travnik-igrišče. Prisotna je bila tudi Folklorna skupina Pristava in s tangom in argentinskimi folklornimi plesi prinesla še drugačen duh po Argentini. Vsak je poiskal tudi priložnosti, da je osebno pozdravil Tonija.

In tako kot je s Tonijem povezana argentinska maša,

šentjaskobska župnija in — bi rekel — asado, tako ne more manjkati nogomet. Ko je sonce malo



popustilo, so se na lepo pokošenem igrišču pojavili nogometaši in dali duška svojemu konjičku. Medtem pa so se drugi še vedno pogovarjali, saj je kljub telefončkom in elektronski pošti osebni pogovor iz oči v oči še vedno najpristnejši način izmenjavanja novic in mnenj.

GB

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Kar nenadoma je dialog postal modna beseda in ves svet „dialogira“. Česar nismo zaznali v šestih letih Kirchnerizma, danes polni naslovnice časopisov in požira minute na televizijskih zaslonih. A rezultatov še ne vidimo. Dialog je postal moda, a beseda je izgubila svoj temeljni pomen: izmenjava mnenj dveh ali več oseb, v iskanju skupnih točk. Vse kaže, da med vlado in družbo ni skupnih točk.

Dolga vrsta problemov.

Tretji teden že poteka, odkar sta gospa predsednica Cristina Kirchner in koordinacijski minister Aníbal Fernández začela vrsto razgovorov z opozicijo, guvernerji in družbenimi ustanovami. Kar nekaj osebnosti in skupin je že šlo skozi pisarne in sobane vladne palače. A pričakovani ukrepi blestijo zaradi svoje odsotnosti. Nekaj ministrov je odšlo in marsikateri novi obraz vidimo v vladni sestavi, a ni novih poti. Množijo pa se kritike in zahteve po spremembah. Celo opevane zamenjave v vladni ustanovi za statistike so le blede pobarvanje stare realnosti. Gospodarski minister Boudou še vedno išče pravih sodelavcev. Na prve strani pa se vrača vprašanje razmerja s kmeti, ki jih bo ta petek sprejel minister Fernández.

Predstavnik kmečkih organizacij so že povedali, da ne prenesejo več zavlačevanja. Hočejo konkretnih odgovorov. In čas teče: mimo je že setev pšenice, ki je najslabša kar se zapisujejo statistike. Začenja se že setev koruze, pa nič boljše ne kaže. Kmetje torej zahtevajo, naj se popolnoma odpravi davek na izvoz pšenice in koruze, in se zniža za 10 odstotkov davek na izvoz soje - ta namreč trenutno sega kar do 35%. A stvar ni tako lahka: govorimo o vsoti nad 3.000 milijonov pesov (skoraj 1.000 milijonov dolarjev), ki jih vlada krvavo potrebuje, ker se nahaja v težkem finančnem položaju. Kmetom ponuja razne ugodnosti, ki pa dosežejo komaj 400 milijonov pesov. Prevelika razlika, da bi mirno prišli do skupne točke. Edino kar kmete bodri je dejstvo, da je že prešla najhujša suša kar jih pomnijo in polja znova moči blagodejni dež.

Vse je denar. Vprašanje sredstev je tudi glavni vzrok, da se je pretekli teden zapletlo stanje na sindikalnem polju. V zadnji številki smo omenili upor vodij velikih sindikatov („los Gordos“) proti sedanjemu glavnemu tajniku CGT. Hugo Moyano je v zadnjih letih nabral toliko oblasti (in denarja), da je postal nevaren lastnim kolegom. Pravzaprav je postalo nevarno, da je dobil v oblast resor, ki letno deli sindikalnim usta-

novam za socialno skrbstvo kakih 1.000 milijonov pesov. Sploh se sindikalno obratovanje letno suče okoli 4.500 milijonov pesov. To so grozne številke, nad katerimi ni nobenega pravega nadzorstva, saj ga ni niti nad denarjem, ki ga sindikatom dostavlja država. Spor med sindikati pa je ogrožal samo vlado, ki se zadnje čase naslanja na podporo, ki jo širokosrčno nudi Moyano. Ni čudno, da je sama gospa predsednica segla v debato in preprečila razkol. Trenutno se je vrnil mir, a ni jasno za koliko časa. Stvari na sindikalni fronti so zelo nestabilne. Prav tako pa niso trdne v provincah, predvsem zaradi rastočih deficitov. Kar v 15tih od 24 argentinskih provinc se številke pišejo z rdečo barvo. Pomanjkanje sredstev je ponekod že kritično in sredstva ne zadostujejo niti za plače javnih uslužbencev.

Kaj pa sodstvo? Te dni je znova stopilo v ospredje vprašanje sodnega sistema. Vsi vemo, da se sodišča (in sodniki) nenehno nahajajo v velikih težavah, in da je sodna oblast mnogokrat preveč podvržena vladnim krogom. Te dni je eden izmed članov vrhovnega sodišča ostro kritiziral vlado, ker ne pospeši imenovanja stotine novih sodnikov, ki so bistveno potrebni za normalno delovanje sistema. Dr. Carlos Fayt je tudi omenil ne-normalno delovanje Sodnega sveta (Consejo de la Magistratura), ki je za to pristojen. Prvotno je ta svet sestavljalo 20 članov, predstavnikov vlade, parlamenta in profesionalnih zbornic. Sedanja vlada ga je znižala na 13 članov in si tako zagotovila možnost veta. Ker morajo imeti sklepi dvotretjinsko večino, ni mogoče ne imenovati ne odstaviti nobenega sodnika brez pristanka vlade. Opozicija je v parlamentu že vstavila predlog za spremembo, a v sedanji sestavi bo težko kaj kruha iz te moke.

Težka pot. Na političnem odru pa se povsod pojavljajo težave. Peronizem je „v potresu“, kot je stanje opisal zmagoviti senator iz Santa Fe Reutemann. Stranka je razcepljena in medtem ko se vlada še ne znajde, uporni del ne more do skupne točke. V provinci Buenos Aires se guverner Scioli, ki je tudi predsednik stranke, skuša opirati na mož zmagovitih županov, a še ni jasno, če mu bo strategija uspela. Kirchner ponovno sanja o tranzverzalnosti in se pogovarja z vodji „piketerov“. Se bodo vrnili na fronto ti vladni „udarni bataljoni“? Na levici pa tudi ni soglasja. Povezava radikalov in socialistov se vedno bolj uveljavlja, v ozadje pa je porinjen ARI in njegova voditeljica Elisa Carrió. Kje so stari časi njene nekdanje slave?

Letošnja Draga

44. študijski dnevi Draga 2009 bodo letos od 4. do 6. septembra v Parku Finžgarjevega doma na Opčinah pri Trstu, med predavatelji pa bo tudi minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjan Žekš, ki bo govoril o Slovencih v zamejstvu in po svetu po padcu meja in v obdobju globalizacije.

44. izvedba študijskih dni Draga 2009, ki jih prireja Društvo slovenskih izobražencev iz Trsta, se bo letos sicer vrnila k nekaterim vprašanjem, ki jo vseskozi spremljajo, pri čemer bosta v ospredju zlasti dve: Kaj pomeni biti Slovenec in Kaj pomeni biti kristjan. „Vprašanja sta stari, a tudi vedno novi, saj spraševalci niso vedno isti, pa tudi to, po čemer se sprašujemo, se v času spreminja,“ je še zapisano v biltenu letošnje Drage, ki je izšel skupaj s

tržaško revijo Mladika in objavlja program Drage 2009.

Minister Žekš naj bi v svojem sobotnem predavanju predstavil poglede vladnega urada za Slovence v zamejstvu in po svetu na trenutni položaj Slovencev zunaj meja Slovenije in na trende, ki jih opažamo na tem področju. Poleg ministra Žekša bo kot prvi v petek imel predavanje goriški pesnik in esejist ter asistent za književnost na univerzi v Novi Gorici David Bandelj na temo „Mi se imamo radi“ (Pregled in vizija medkulturnih, medosebnih in medliterarnih odnosov med Slovenci v Italiji in v Sloveniji). Na podlagi pregleda medosebnih izkustvenih odnosov, medkulturnih delovanj in prepleta litera(tur)nega ustvarjanja, naj bi tako prek analize stanja poskusili vizio-

narsko pogledati, kakšna prihodnost se obeta odnosom med Slovenci, ki živijo v Italiji, in tistimi, ki živijo v Sloveniji.

V nedeljo bosta na sporedu dve predavanji; dopoldne bo teolog in filozof Edvard Kovač govoril na temo Postkrščanska era ali vek novega krščanstva, kjer se bo spoprijel z vprašanji izginjanja krščanstva, prihajanja novih duhovnih tokov in pomladitve krščanstva. Sociolog Matej Makarovič pa bo popoldan predaval na temo Slovenija, Evropa in globalizacija, kjer bo skušal odgovoriti na vprašanje, zakaj je ustrezno regulirana odprtost Slovenije do globalizacijskih procesov bistvena za razvoj slovenske družbe in zakaj so težnje k avtarkičnosti in zapiranju problematični in nevarni.

Spomin pod Vršičem

Ob Ruski kapelici pod Vršičem je bila že tradicionalna slovesnost v spomin na tragično preminule ruske vojaške, ujetnike v prvi svetovni vojni, ki jih je leta 1916 pri gradnji ceste čez prelaz Vršič zasul snežni plaz.

Vojakom se je poleg številnih visokih gostov iz Rusije in Slovenije poklonila večstoglava množica.

Častni pokrovitelj letošnjega dogodka ob Ruski kapelici, predsednik državnega zbora Pavel Gantar je slovesnost označil kot izkaz in posebej prijazno priložnost za utrditev slovensko-ruskega prijateljstva. „Prva svetovna vojna je 20. stoletju vtisnila neizbrisen in tragičen pečat. Presenetila je sleherne, ki so verjeli v znanost in napredek, v prihodnost, kakršno je obetal začetek 20. stoletja,“ je pojasnil.

Ob tem je spomnil, da so slovenski intelektualci svoje zamisli in poglede nemalo krat preverjali in pilili ob ruski književnosti. „Slednja je občutno presegala nacionalne okvire, pomembno sooblikovala evropski kulturni prostor

in vplivala tudi na miselnost slovenske intelektualne elite.“ Pomembno pa so k slovenskemu intelektualnemu razvoju po njegovih besedah doprinesli tudi ruski priseljenci, ki so na Slovenskem ostali po koncu prve svetovne vojne, saj so „poglobili zanimanje za rusko deželo in njeno kulturo ter s tem prispevali h krepitvi vezi med narodom“.

Vodja ruske delegacije, namestnica predsednika dume Ljubov Sliska je menila, da sta državi v zadnjih letih dosegli visoko raven v odnosih. In ta „visoka raven nam omogoča z optimizmom gledati v prihodnost, obenem pa daje iztočnice za nadaljnji postopen razvoj medsebojnega sodelovanja za dobrobit narodov obeh držav“.

Tradicionalna spominska slovesnost ob Ruski kapelici, ki so jo leta 1917 postavili v spomin na več tisoč ruskih vojakov, ki so v letih 1915 in 1916 umrli pri gradnji ceste čez Vršič, na državni ravni v Sloveniji poteka od leta 1992.

Največji festival

Festival Lent je s svojimi 429 prireditvami privabil več kot 500.000 obiskovalcev, na skupno 42 prizoriščih pa je gostil več kot 4300 nastopajočih iz 43 držav, je statistiko festivala posredoval njegov organizator, Narodni dom Maribor.

Največji slovenski poletni festival in eden največjih poletnih festivalov v tem delu Evrope je v svoji 17. ponovitvi. V 16 dneh so se na njem zvrstili koncerti klasične, jazz, popularne in etno glasbe, kantavtorski večeri in večeri šansonov, pa tudi gledališke, plesne in lutkovne predstave, „stand up“ komedije, kreativne delavnice za otroke in športne prireditve. Potekali so tudi mednarodni folklorni festival Folkart, festival Jazzlent in festival uličnega gledališča.

SLOVENCİ V ARGENTINI

PARANA

Praznovanja 130. obletnice

Kot podrobno navajamo že na uvodnem mestu, letos skupnost slovenskih potomcev v Entre Ríos praznuje 130 let prihoda v Argentino. Različne slavnosti potekajo in bodo še potekale, da se spodobno obeleži ta dogodek. Imeli so srečanja, predavanja in tudi velik slavnostni sprevod.

Ta parada je bil osrednji spominski dogodek in je potekal v kraju San Benito, kamor so prišli ti prvi



Pred začetkom enega izmed predavanj v mestu Lucas González. Poleg konzula Bizaja županja Zunilda Gobo, vnukinja Slovencev.

naseljenci. Spreveda so se udeležili oddelki vojske in varnostnih sil, šole in civilne ustanove. Osrednji nagovor je imel častni konzul republike Slovenije v Entre Ríos, cont. Carlos César Bizai.

Obletnica je bila tudi predmet radijskih in televizijskih intervjujev in posebnih programov, ki so seznanili javnost s praznovanjem slovenske skupnosti.

Posebej kje skupnost proslavila tudi dan državnosti 25. junija. Osrednja prireditev je potekala na glavnem trgu 1° de Mayo ob udeležbi provincijskih oblasti in predstavnikov vseh občin, kamor so prišli slovenski naseljenci. Prisotni so bili tudi cerkveni dostojanstveniki, med njimi nadškof iz Paraná Mons. Mario Luis Bautista Maulián, predstavniki oboroženih sil in varnostnih organov, ter zastopniki tujih narodnosti. Ni manjkalo zastavonoš v slovenskih narodnih nošah.



Slavnost na trgu 1° de Mayo, ob priložnosti dneva državnosti 25. junija. Na desni konzula Bizaja nadškof iz Paraná, Mons. Mario Luis Bautista Maulián (fotografija dnevnika El Diario de Paraná)

Častni konzul Carlos César Bizai je imel tudi več razgovorov in predavanj v mestih po notranjosti province in v fakultetah univerze v Paraná. Zadnje čase pa je odpadlo kar nekaj že predvidenih prireditev, zaradi omejitve javnih dejavnosti kot posledica gripe.

RAST XXXVIII

Kaj počnejo petošolci po Sloveniji? (2)

Četrtek, 9. julija. V Argentini državni praznik, v Sloveniji pa usodni dan, saj so bili izpiti, na katere (pravi)jo so se pridno pripravili, posebno pa med zajtrkom (naši študentje!) Tako dobro so jedli vse te dni, in v takšnih količinah, da je bilo nujno potrebno malo hoje. Šli so do Šmarne gore in hodili kar lepih 45 minut. V kapelici, ki stoji na vrhu, so zmolili in se priporočali za pot na Triglav. Ob koncu dneva so se poslovili od Mladinske poletne šole, zabavali se in plesali kolikor se je pač dalo.

V petek so izvedeli, da so vsi izdelali tečaj - tako trdijo izidi. Pred kosilom so dobili diplome in mikice tečaja. Popoldne so se odpravili na Gorenjsko, da bi si ogledali Blejski Vintgar. Poskusili so kremšnite ... Obiskali so Vrbo in Prešernovo hišo. Ponovno so se srečali z Aleksandrom Mežkom in večerjali z njimi v restavraciji (prav najedli so se!). Že pravi pregovor: poln želodec, veselo srce. In to je to. Čaka jih zabavna noč v Ljubljani.

„In še enkrat zgodaj gor, kot vsak dan.“ Imeli so kratek nastop v Velikih Laščah. Nato so šli v Kočevski rog. Spremljevalca sta bila Anton Drobnič, ki jim je povedal kaj se je dogajalo v



tistih krajih in duhovnik Janez Rihar. Po poti so tudi praznovali Marjanu rojstni dan. Pohiteli so do Ponikve, kjer je bila maša pri kateri so peli. Nastopili so pri kulturnem programu v kateremu sta bile še dve skupini. Seveda, pa so ostali pri veselici in plesali do pozne ure.

12. julija. Šli so v Škocjansko jamo in spoznali njene lepote. Slasten lunč-paket je bil pripravljen za nedeljsko kosilo. Pokazali so kar znajo v Kopru. Bila je zadnja predstava v Sloveniji. V Izoli jih je čakal Miran Stanovnik in prijatelj Jože Drofenik s svojo jadralnico. Ena skupina je jadrala po Jadranskem morju, druga pa prehodila in si ogledala mesto Piran. Zvečer so bile na jedilniku pice, saj je bil Zofijin rojstni dan!

Ponedeljek, 13. julija. Dan so

preživel s Folklorno skupino Pristava. Obiskali so Antonijev rov in potem še podjetje Rotomatik. Pot jih je peljala do soteske reke Tolminke. Tu so kosili in uživali naravo. Nato so se šli v Kobarid ... ustavili so se tudi v Bovcu in sledili Napoleonovo pot. Pozno so se vrnili v dijaški dom.

Šestnajsti dan potovanja. Odpravili so se v Teharje. Ivan Korošec jim je med vožnjo pripovedoval svoje življenjske izkušnje v tistih krajih po drugi svetovni vojni. V Mozirju so kosili, se sončili in odpočili. Potem so šli v Logarsko Dolino proti slapu Rinka. Tam so se močili in uživali naravo. Lakota jih je že prišla. Blizu so bile Trojane - na krofe, seveda.

Naslednji dan so se odpravili proti Polhovemu Gradcu. Za pripravo na Triglav so pričeli z lahko vajo: vzpon na Grmado. Pravijo, da je bilo kar v redu, čeprav je bila pot strma. Po kosilu so pripravili kovčke saj proti večeru potujejo. Kam? Bomo videli ...

16. julij. Po celonočni vožnji so prispeli do cilja. Bili so že v Strasbourg; pred njimi pa Evropski Parlament. Sprejel jih je Klemen Žumer in skupino je pozdravil Lojze Peterle. Razložili so jim delovanje Evropskih ustanov. Na kratko so tudi nastopili pred zastavami EU. Po kosilu so s Klemenom prehodili stari del mesta. Ogledali so si katedralo in protestantsko cerkev sv. Tomaža. Nastanili so se v hotelu in večerjali v poznanem Mc'Donaldsu. Praznovali so Mirjin rojstni dan in šli „tako spat“. Doživeli so, kot v blogu pišejo, edinstveno izkušnjo.

Že 19. dan potepanja (t.j. 17. julija). Ko so se zbudili je bila zunaj huda nevihta. Vseeno je bilo treba na sprehod. Zjutraj so še pripravili kovčke. V mestu so kosili in se odpeljali z ladjo, ki jih je peljala okoli mesta, da bi na drug način spoznali malo zgodovine. Dež jih je spremljal vso pot. Še nekaj slikic, nakup spominčkov in že so se peljali proti Sloveniji.

Sobotni zajtrk je bil kar v Trziču. Pot je nadaljevala malo kasneje do Oaze miru, kjer so se malo igrali. Po kosilu pa hitro pripraviti nahrbtnike za izlet na Triglav! Zvečer jih je ponovno obiskal Aleksander Mežek in prepevali so z njim. Po skupni molitvi, pa v posteljo.

V nedeljo, 19. julija se je pričela pot do Triglava in marsikatero vmesne točke. Ob 6ih so bili že pokonci in dobro zajtrkovali. Nato pa, po vodiče v Trzič in skupaj do Pokljuke. Nedeljski cilj je bila kočna na Kredarici. Hodili so, ogledali so si naravo in slikali. Prva

daljša postaja je bila v Vodnikovi koči za kosilo, nato pa do Kredarice. Večerjali so in se igrali s snegom ob sončnem zahodu.



Naslednje jutro so se, po zajtrku, razdelili po manjših skupinah, ki naj bi se vzpele do Triglava. Pravijo, da so bili skoraj vsi kos strmi poti. Prišli so do vrha, torej, nazaj v dolino. Po kosilu na Kredarici se je RAST delila v dve skupini, a vsi so lahko si ogledali razne rože - tudi planike so bile, in kozoroge. Prišli so do kočice pri Sedmerih jezerih in tam večerjali. Po toliko hoje so vsi utrujeni legli v posteljo, do naslednjega dne.

V torek, 21. julija pa ponovno „footing“. Po dolgih štirih urah so prišli do kočice pri dolini Komnu in se malo odpočili. Čakalo jih je še tri ure hoje po gozdu, da bi dobili kosilo v koči pri Savici. Tam jih je pa tudi čakal avto-bus, ki jih je peljal do Bohinjskega jezera, za razvedrilo. Po treh dneh pa nazaj do Oaze miru.

Zadnji dan skupnega preživetja, 22. julija so imeli duhovno vajo, ki jo je vodil g. Toni Burja. Ob 15. uri so imeli sv. mašo, ki jo je daroval g. Pavle Novak. Nato pa so nekateri obiskali



tunele, ki jih je dal graditi grof Friderik Born, drugi pa so šli po nakupih. Zvečer so praznovali še Damijanov rojstni dan in se najedli pic in tort. Bil je zadnji skupni večer, saj je bilo na programu predvideno, da bo od 23. do 28. julija vsak ostal pri sorodnikih. Zadnje sredo v mesecu juliju v večernih urah so že ponovno hodili po mrzlih argentinskih ulicah.

PRVO POGLAVJE NAŠE ZGODBE

(nad. s 1. strani)

sveta obhajila in krščeval njihove otroke in vnuke. V enem svojih zapisov poroča, da je „umrl znani rojak, najstarejši Slovenec v tem kraju, Jože Bizai“, ki je stari oče avtorja tega članka, in omenja, da se je „izselil leta 1879 iz kraja Cerovo, star komaj šest let“ in zapiše druge podatke naselitve, delovanja in družine. Prav tako dr. Debeljak omenja članke, ki jih je objavil mons. Hladnik o Slovencih v Entre Ríos. Kot zanimivost dodajmo, da je bil Don José Bizai eden od Slovencev, ki je prispeval veliko vsoto denarja za dograditev Marijine bazilike v Lujanu. Plošča vzdana v cerkvi to potrjuje.

VZROKI ISOLACIJE

Najprej je bil vzrok to, da so bili vsi člani te skupnosti kmetje, ki so živeli dolgo let na določenih jim zemljiščih, torej v obliki kmetijskih kolonij, kar niti niso bile vasi, in daleč od večjih mest. Po drugi strani je važno da poudarimo, da se je v letih 1880 naselilo v provinci kar 23 različnih jezikov, kar je povzročilo, da se je provincijski šolski svet odločil za drastičen ukrep in prepovedal, pod kaznijo zaprtja šole in izгона, da bi vseljenci uporabljali izvorni jezik in v njem učili svoje potomce, kot način integriranja tolikih vseljencev v

novo zemljo.

Poleg tega, kot lahko izvemo iz dokumentov, ki so jih odkrili v tržaškem pristanišču, da so kot kraj naselitve pisali samo „Amerika“, ne da bi pojasnili vsaj ali je Severna ali Južna, kar je še povečalo dvom in negotovost.

Omenimo pa, da kot sad tistih minimalnih družinskih stikov, ohranjanja ta emigracija „najstarejše pismo v tej deželi, napisano v čistem slovenskem jeziku“. Pisalo ga je dekle svojemu zaljubljenцу v Entre Ríos, v letu 1882.

NAJNOVEJŠE RAZISKAVE

Po osamosvojitvi Republike Slovenije in kot sad potrebe, da se v spomin priključa ta del zgodovine in usodo izseljenskih skupnosti v različnih obdobjih, se z objavo knjige „Crónica de una familia eslovena en Entre Ríos“ (Kronika slovenske družine v Entre Ríos) leta 2001 odkrije obstoj neke izgubljene slovenske emigracije. To knjigo je poslalo slovensko veleposlaništvo v Ljubljano, kjer so lahko preverili dogodke in priimke, ki so v njej zapisani. Za tem, ker je knjiga pošla, se natiska druga izdaja leta 2002, ki je popravljena in dopolnjena. Zaradi zanimanja, ki se je porodilo ob tem odkritju, pride v tistem letu televizijska ekipa tržaške RAI, da bi predstavila podrobnosti tega pojava, ki je pravo odkritje za novo državo Slovenijo. Za tem izide še knjiga „Zgodovina cerkve svetega Benita“, kateri uvod napiše

nadškof iz Paraná mons. Mario Maulián. To cerkev so namreč pomagali zgraditi Slovenci. Nato pa še, leta 2006, „Slovenska emigracija v Entre Ríos“, ki je vključena kot študijsko gradivo v štirih evropskih in treh univerzah Združenih držav. In končno video v DVD formatu, „Slovenska emigracija v Entre Ríos, Argentina“, v letu 2008. Vse to gradivo hrani tudi Narodna in univerzitetna knjižnica v Ljubljani. To dopolnimo še z vrsto uvodnikov in člankov v dnevnikih in revijah, kot tudi z nagovori in predavanji v različnih območjih, predvsem na univerzah in fakultetah.

Kot sad tako dolgoletnega raziskovanja in objavljanja lahko trdimo, da je to približevanje medijem omogočilo, da vsa javnost province Entre Ríos danes dobro pozna to emigracijo in tudi Slovenijo, in sprejme, da ceste in trgi nosijo ime Republike Slovenije. Prav tako, da 25. junija s slovensko skupnostjo praznujejo dan slovenske državnosti, in da je stotine in stotine slovenskih potomcev lahko ponovno pridobilo svojo pravo istovetnost.

In za konec, kot sad nadaljnjih raziskovanj, lahko zatrdimo, da se je do danes prepoznalo skoraj 900 vseljencev v provinci in potrdilo 141 priimkov slovenskega izvora. Če upoštevamo razdobje 130 let in število otrok, ki jih ugotavljamo na družine, lahko trdimo, da danes število potomcev sega v nekaj tisočev.

(Prevedel Tone Mizerit)

PRIREDITVE V LETU 2009 - ostale

- 9.8. Mladinski dan v Slomškovem domu
- 15.8. Ob taktu barv VII v San Martinu
- 16.8. Romanje v Lourdes
- 17.8. Mladinski izlet
- 22.8. Koncert okteta Suha v Našem domu
- 23.8. Obletnica Rožmanovega doma —/— Proslava slovenskih šolskih otrok
- 29.8. Zabavni večer in koncert okteta Suha na Pristavi
- 30.8. Mladinski dan v Carapachayu
- 5.9. Poslovilni koncert okteta Suha v Našem domu San Justo
- 6.9. Dan Zveze slovenskih mater in žena —/— Sv. maša za Rupnika, Hacina in sodelavce —/— Oktet Suha v Slomškovem domu med in po maši
- 13.9. Mladinski dan v Slovenski vasi —/— Srežanje živega rožnega venca.
- 19.9. Septemberfest v San Martinu
- 20.9. 48. Obletnica Slomškovega doma
- 26.9. Srečanje slovenskih pevskih zborov v Našem domu San Justo
- 27.9. 57. obletnica Hladnikovega doma in 54. SLOVENSKI DAN
- 4.10. Mladinski dan na Pristavi —/— 33. Obletnica pri Svetogorski Mariji

- 11.10. Mladinski dan v Našem domu v San Justu
- 17.10. 60. obletnica Slomškove šole
- 18.10. Materinski dan —/— Ponovitev igre v Slomškovem domu
- 24.10. 60. Obletnica Baragove šole
- 25.10. 42. Obletnica na Pristavi
- 30.10./1.11. Duhovne vaje za može
- 6.11./8.11. Duhovne vaje za žene
- 8.11. Zvezni mladinski dan na Pristavi
- 14.11. Zaključek STRMB
- 15.11. 50 obletnica blagoslovitve cerkve Marije Kraljice
- 21.11. Rifa v Našem domu v San Justo
- 22.11. Nedelja Kristusa Kralja
- 28.11. 15. obletnica Folklorne skupine „Maribor“ v Carapachayu
- 29.11. 53. obletnica Našega doma v San Justu
- 6.12. Sveta maša in kosilo v Rožmanovem domu —/— Občni zbor SFZ/SDO
- 8.12. Prvo sveto obhajilo
- 12.12. Veselica narodnih plesov na Slovenski pristavi
- 20.12. Duhovna obnova za žene in može —/— Božični koncert v San Martinu
- 24.12. Božična polnočnica
- 31.12. Silvestrovanja



**G. JOŽE
RAZMIŠLJA**

Dobrota

Kako lepa je ta beseda, ki v sebi skriva nekaj posebnega. Še lepša pa je oseba, ki na sebi nosi to, kar beseda pomeni. Biti dober in to dobroto pokazati vsem ljudem na njim primeren način.

Če je človek dober je to vedno do drugih in ne samo do sebe. Če je samo do sebe, je to sebičnost in egoizem. Če pa je dober, je do vseh in tudi do sebe.

Sam je tisti, ki ima prvi koristi od dobrote. Ne samo to, da so vsi dobri do njega in mu to dobroto vračajo. Tisti, ki je dober, in to na različne načine, pokaže vsem in v vsem, govori ljudem o svoji velikosti in veličini pred Bogom in pred ljudmi. Velik je že zato, ker z dobroto posnema samega Boga.

„Bog je dober“ je znal reči mons. g. Orehar, kadar smo govorili o človekovih slabostih. Človek, ki hoče biti dober, posnema dobre ljudi, posebno pa samega Boga, ki je svojo dobroto že tolikokrat pokazal.

Besedo dobrota bi vedno morali pisati z veliko začetnico — kakor na primer Bog, Mati, Domovina in tako dalje. Nekaj od vseh teh imen ima prav gotovo tudi ta beseda, ki ji pravimo Dobrota.

Prvi, ki je dober do nas ljudi, je gotovo sam Bog. Njemu smo tudi največ dolžni. Potem so pa naši starši in za njimi še mnogi drugi ljudje. Vsi oni se imenujejo s skupno besedo: naši dobrotniki. Prav je, da se vseh spomnimo in kdaj tudi zanje opravimo kako molitev.

Drugega nimamo v rokah, kot to, da jih posnemamo, če hočemo biti veliki pred Bogom in pred ljudmi.

Ni velikega pomena naš poklic, še manj ime in priimek in mesto, ki ga imamo v skupnem življenju, če tega ne znamo ali nočemo napolniti z dobroto.

Odgovorimo si sami, zakaj je papež Janez XXIII imel naslov „dobri papež“.

Vsakdo je rad velik, priljubljen in priznan. Trudi naj se za dobroto. Ta naj ga odlikuje. Potreben je trud, kakor je to za vsako dobro stvar. Če nimamo tega že v naravi in od rojstva, izrabimo življenje, da si dobroto pridobimo.

MONTEVIDEO

Nov odbor

Tudi sosednja država Urugvaj je bila cilj številnih slovenskih izseljencev, predvsem iz Prekmurja. Tam že od leta 1935 deluje ustanova, ki se imenuje „Prvo slovensko prekmursko društvo“. Kot drugod, je tudi v Urugvaju delovanje naših ustanov zadobilo nov zagon po slovenski neodvisnosti leta 1991.

Društvo v Montevideo je imelo v nedeljo, 21. junija svoj občni zbor, na katerem so med drugim sestavili nov odbor za poslovno leto 2009-2011. Na podlagi izida volitev se je sestavila sledeča delovna ekipa: predsednik Juan Carlos Jantol; tajnica Teresita Raibar; blagajničarka Margarita Bergles; odbornika Carolina Smodis in Hugo Alfaro; nadzorni odbor Jorge Skrilec, Miguel Tadich in Graciela Pereira de Bratec.

Novemu odboru in društvu sploh želimo plodovitega delovanja.

DRUŽINA IN DRUŽBA

Poti do zdravja

Vedno znova me pokliče kdo, čisto neznana oseba, in mi prijazno svetuje, kam naj se obrnem, da bodo moje težave zaradi multiple skleroze izginile. Svetovali so mi že na stotine različnih zdravilcev, raznih metod, preparatov itd. Če bi se vsega tega lotevala, bi bila že do vratu zadolžena zaradi stroškov in morda bi bila sploh že na onem svetu. Kdo ve? Osebo se nikoli ne bi upala komu svetovati te najrazličnejše metode zdravljenja s tolikšno prepričljivostjo in vztrajnostjo, kot to mnogi delajo. Morda znam kot zdravnica malo bolje presojati. Tako vem, da se nekatere bolezni da pozdraviti in nekaterih ne. S temi je treba preprosto živeti in vsa umetnost življenja je v tem, kako znaš kljub bolezni čim

bolj kakovostno živeti. To je tisto, česar naj bi se ljudje učili. Ne pa samo iskali zdravje, kar je včasih čisto nerealno.

Pred leti sem nekje prebrala misel, ki se mi zdi zelo pomembna in vredna, da jo vedno znova ponavljam: **Dober zdravnik je tisti, ki prebudi zdravnika, ki tiči v vsakem človeku.** Človeka to postavi v nek aktiven položaj: tudi sam mora nekaj storiti in tudi od njega samega je odvisno, da ozdravi ali da zna živeti z neko boleznijo. Saj ni nujno, da je čisto zdrav, biti mora kos življenju, ki ga živi in se ga veseliti takšnega, kot je.

Nam vsem želim, da bi bil zdravnik, ki tiči v nas, čim bolj buden.

Metka Klevišar

SLOVENCİ PO SVETU

Slovenski dnevi v Kanadi (2)

EMA POGAČAR

V letu 1989, ko se je v Sloveniji pričnela pot demokratizacije in državnega osamosvajanja, nam je na Slovenskem dnevu govoril dr. Peter Urbanec, predsednik Slovenske demokratske stranke in tajnik Slovenskega narodnega odbora v emigraciji. Naslov njegovega govora, v katerem nam je približal pomen dogajanja v domovini, je bil: Slovenija moja dežela.

Sledili so časi velikih sprememb po svetu in v Sloveniji. Prvi govornik, ki je prišel med nas iz domovine, je bil leta 1990 predsednik takratne Kmečke zveze Ivan Oman, kateremu je sledil leto kasneje minister Janez Dular.

Kot predsednik prve demokratične vlade v slovenski državi pa nam je leta 1992 govoril takratni voditelj slovenskih krščanskih demokratov Lojze Peterle. Leto kasneje je bil govornik na slovenskem dnevu dr. Ludvik Toplak, univerzitetni profesor v Mariboru in podpredsednik takrat nove SLS.

Leta 1994 smo praznovali svetovno leto družine, in tretjo obletnico slovenske državne osamosvojitve, govornik na slovenskem dnevu pa je bil krščanski demokrat Jože Osterc, takratni minister za kmetijstvo in gozdarstvo.

Leto 1995 je zaznamovalo spomin na množične medvojne in povojne poboje, ki so jih nad slovenskim narodom zakrivali komunistični revolucionarji. Minilo je namreč 50 let od največjega genocida, storjenega po vojni na slovenskih tleh. Ob tej priložnosti nam je na Slovenskem dnevu govoril dr. Vinko Žakelj, izseljenski duhovnik v Belgiji in eden od pobudnikov vseslovenskih romanj na svete Višarje.

V letu posvečenem blaženemu škofu Antonu Martinu Slomšku, je prišel med nas izseljenski duhovnik pater Valentin Bazilij iz Avstralije. V svojem govoru nas je spomnil, da mineva petdeset let odkar je komunistično vojaško sodišče v odsotnosti krivično obsodilo ljubljanskega

škofa dr. Gregorija Rožmana.

Leta 1997 nas je obiskal iz Slovenije pisatelj Drago Jančar in nam govoril o tem, kako naj bi se Slovenci doma in po svetu zdramili in povežali ter na ta način okrepili v našem narodu čut za resnično demokracijo in spoštovanje demokratičnih načel.

Leta 1998 je prišel med nas iz ZDA prof. dr. Edi Gobec in nas navdušil z govorom: Slovenec sem.

Podobno misel je leto kasneje razvijal Ivo Jevnikar iz Trsta in nam govoril o slovenstvu, kot absolutni vrednoti. Leta 2000 mu je na govorniškem odru sledil Pavle Novak, dušni pastir, ki se posveča prvenstveno delu z mladimi, in z nami razmišljal o ohranjanju slovenske zavesti med mladino. Leta 2001 pa nas je nagovoril predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev Bernard Sadovnik z razmišljanjem o slovenstvu v zamejstvu in med rojaki po svetu.

Na slovenskem dnevu leta 2002 nam je govoril častni konzul Jože Slobodnik o potrebi po medsebojni povezanosti pa tudi spoštovanju različnosti med nami. Naslednje leto sta nas nagovorila ga. Veronika Stabej, veleposlanica Republike Slovenije v Kanadi, ter Robert Letnik, zastopnik mladine. Leta 2004 pa je ta čast doletela Staneta Kranjca, ki nam je spregovoril o slovenski skupnosti v Kanadi: Slovenija, včeraj, danes in jutri.

V letu 2005 nas je v svojem govoru lazarist Tone Zrnec popeljal na duhovno polje in nam govoril o prisotnosti našega misijonarja Barage v Kanadi, v imenu mladine pa je spregovorila Stephani Kranjec. Leta 2006, ko smo praznovali petnajsto obletnico Slovenske države, nam je govoril veleposlanik Republike Slovenije v Kanadi in velik prijatelj naše skupnosti Tomaž Kunstelj; o mladini pa je spregovorila Stefi Muhič.

Leta 2007 je bil govornik na Slovenskem dnevu dr. John

Vintar, avtor knjige Od lipe do javorja, ki je prikazal prehojeno pot naše emigracije; v imenu mladine pa je udeležence nagovoril Randi Dresar. Naslednje leto je imel glavni govor Marjan Kolarič, v imenu mladih pa je spregovorila Kristina Križan.

Tako nas je privedel čas v sedanost, v leto 2009, ko obhajamo jubilej praznovanja Slovenskih dni v Kanadi. Ob tej priložnosti je bil slavnostni govornik Stane Kranjc, zastopnik kanadskih Slovencev v svetu Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu; v odsotnosti ga je nadomeščal Darko Medved. V imenu mladine pa je spregovorila Nataša Milavec.

To leto pa je za mnoge od nas, ki izhajamo iz povojne politične emigracije, pomembno tudi zato, ker je okrožno sodišče v Ljubljani odločilo, da ne bo obnovilo sodnega procesa zoper dr. Gregorija Rožmana in dr. Miha Kreka, nekdanjega ministra in predstavnika Slovencev v jugoslovanski begunski vladi v Londonu ter kasnejšega predsednika SNO v emigraciji.

Ves ta čas so bili Slovenski dnevi neke vrste orientacija in kažipot rojakom v zdomstvu. Opozarjali so na dogajanja v Kanadi, v Sloveniji in po svetu. Spomnili in približevali so novim generacijam pomembne pretekle zgodovinske mejnike in našo preteklost, od Knežjega kamna na Gosposvetskem polju, Karantanskih knezov, Primoža Trubarja in Ivana Cankarja, Baraga in Slomška, čase revolucije, pa do prvih demokratičnih volitev v Sloveniji, slovensko ustavo, prve ameriške znamke in potovanja v vesolje. Krepili so naše slovenske korenine, pomagali ohranjati krščansko vero, slovensko tradicijo in kulturo ter opozarjali na poslanstvo, ki ga imajo novi rodovi Slovencev v svetu.

Za vsakim Slovenskim dnem se skrivajo tedni, če ne meseci priprav in načrtovanja, kar pomeni velik napor mnogih znanih rojakov, a še več nepoznanih, tihih sodelavcev. Vsem tem sedanjim in preteklim, živim in rajnim gojiteljem slovenske misli in besede v novem svetu smo hvaležni in prepričani smo, da jim bodo izkazovali hvaležnost tudi rodovi, ki pridejo za nami.\

NOVICE IZ SLOVENIJE

ŠTEVILO POČASI NARAŠČA

V nacionalnem referenčnem laboratoriju za influenco Inštituta za varovanje zdravja (IVZ) so danes potrdili, da je število obolelih v Sloveniji naraslo na 102. Doslej so v laboratoriju skupno pregledali že 462 brisov, ki so bili negativni.

Vlada je sklenila, da bo Slovenija nabavila 1,3 milijona doz cepiva proti novi gripi in 140.000 kosov zdravila proti novi gripi relenza, je po seji vlade pojasnil minister za zdravje Borut Miklavčič. Za to bo vlada iz proračuna porabila dobrih 14 milijonov evrov.

Zaradi povečanega števila oseb, okuženih z novim virusom gripe na Goriškem, v Splošni bolnišnici dr. Franca Derganca Nova Gorica s petkom uvajajo popolno prepo-ved obiskov. Prepoved velja do preklica,

PREDOR POD GRADOM NI V REDU

Predor pod Ljubljanskim gradom je v zelo slabem stanju, je povedal župan Zoran Jankovič. Vsa dela v predoru so po njegovih besedah ustavljena zaradi varnosti, zdaj pa čakajo na mnenje Zavoda za raziskavo materiala in konstrukcij (ZRMK), na podlagi katerega bodo pripravili načrt obnove.

PREVAJANJE NA DEBELO

Slovenija je bila tudi letos uspešna na razpisu za prevode leposlovnih del v okviru programa Kultura. S štirimi založbami je prejela podporo EZ za 27 del evrop-skih avtorjev, ki jih bodo prevedli v slovenščino. S tem se je uvrstila na tretje mesto. Na prvem mestu so Madžari, ki bodo prevajali 58 knjig, na drugem pa Bolgari s 44 knjigami.

SLOVENCİ NA ČELU

Mednarodna raziskovalna skupina Belle-II je na sestan-ku, ki je potekal v Cukubi na Japonskem, za vodjo izbrala prof. dr. Petra Križana z ljubljanske fakultete za matemati-ko in fiziko in Instituta Jožef Stefan (IJS). Kot so sporočili z IJS, je to novo priznanje za slovensko fiziko osnovnih delcev.

Raziskovalna skupina Belle-II namreč združuje več kot 200 raziskovalcev z Japonske, ZDA, Kitajske, Rusije, Nemčije, Koreje, Avstralije, Avstrije in Slovenije, njihove raziskave pa potekajo v pospeševalniškem centru KEK v Cukubi.

Velik uspeh slovenskih fizikov z IJS in univerz v Ljubljani, Mariboru in Novi Gorici dopolnjujeta tudi ime-novanji izr. prof. dr. Boštjana Goloba in izr. prof.dr. Sama Korparja na dva odgovorna koordinacijska položaja v tej raziskovalni skupini, so še sporočili z IJS.

PO SVETU

PROŠNJA ISLANDIJE

Na zadnjem zasedanju pred poletnim premorom so evropski zunanji ministri Evropsko unijo pozvali, naj pripra-vi mnenje o prošnji Islandije za članstvo v Uniji. Islandija je tako le nekaj dni po uradni vložitvi prošnje že napravila prvi korak na poti v povezavo. Ob prvi obravnavi so jo zunanji ministri že predali Komisiji, kar sicer velja za tehnični korak. Ta odločitev je prvi dokaz za to, da bo Islandija na poti v EU obravnavana drugače kot države. Črna gora je na ta tehnični korak čakala štiri mesece, Albanija, ki jo je vložila aprila, pa nanj še čaka, ker EU čaka na končno poročilo o izvedbi tamkajšnjih volitev. Razlogi za drugačno obravnavo Islandije so: država je članica Evropskega gospodarskega prostora in je tako že prevzela velik del pravnega reda EU, poleg tega je tudi članica schengenskega prostora in izpoln-juje politična merila.

POŽARI PO EVROPI

V južni Evropi tudi v petek divja več požarov. V bližini Almerie na južni obali Španije je moralo zaradi ognja domove zapustiti več sto ljudi. Na Korziki gasilci skušajo pogasiti tri velike gozdne požare. Ognjeni zublji povzročajo preglavice tudi na Sardiniji in v Grčiji, gašenje pa povsod otežujejo visoke temperature in močan veter. Po pisanju spletne izdaje francoskega tednika Le Point je bilo več požarov na tem otoku podtaknjenih, uradno pa vzrok požarov še ni znan.

OBAMA: ZDRAVJE IN IZOBRAZBA

Ameriški predsednik Barack Obama je preteklo sredo Američanom spregovoril o zdravstveni reformi. Zagotavljal je, da je ta nujno potrebna, ne le zaradi zniževanja stroškov in za zavarovanje skoraj petdeset milijonov nezavarovanih, ampak tudi za prihodnost celotnega gospodarstva. Obama je postavil rok do konca meseca, do katerega naj kongres pripravi predlog omenjene reforme, a ni zanesljivo, da bo ta rok dosežen. V petek pa je predsednik Obama predstavil program, katerega cilj je izboljšati standarde izobraževanja v ZDA. Program ameriške zvezne države vzpodbuja, naj se potegujejo za 4,35 milijarde dolarjev zveznih sredstev, s katerimi bodo lahko izboljšale svoje šolske sisteme. Program je del Obamove predvolilne obljube o ameriškem šolskem

PISALI SMO PRED 50 LETI

SLOVENCİ V ARGENTINI

BUENOS AIRES

Odložitev obiska škofa dr. Rožmana

Prezv. škof dr. Gregorij Rožman je v juliju obolel na hudi gripi. Sedaj je sporočil, da je v avgustu napovedani obisk Slovincem v Argentini zaradi bo-lezni moral odložiti na nedoločen čas.

Prosvetni večer Društva Slovencev

je bil v soboto 25. julija t. l. Predaval je Ruda Jurčec o temi „Sodobni imperializmi“. Predavanje je bilo skrbno in dobro pripravljeno. (...)

Članski sestanek Slovenskega kat. akad. društva dne 13. julija je bil dobro obiskan. Na dnevnem redu je bilo predavanje Janeza Bitenca o slovenskih narod-nih plesih. Predavatelj je lepo prikazal slovenske narodne plese in njihov razvoj ter zlasti opozarjal, da te plese sistematično goji doma sedanja folklorna skupina France Marolt. Zanimiva izvajanja so pojasn-jevale lepe skioptične slike.

OSEBNE NOVICE

Družinska sreča. V družini g. Stanka Marinčka in njegove soproge Marije roj. Baraga se je rodila hčerka Marija Lucija. Srečnim staršem iskreno čes-titamo.

Poroka. V župni cerkvi v Haedu sta se poročila v soboto dne 25. julija g. Bogdan Golmayer in gdč. Olga Bedenčič. Mladi par je poročil g. Milan Povše, župnik iz La Plate, za priči sta mu pa bila ženinov in nevestin oče g. Ciril Golmayer in g. Alojz Bedenčič. Med poročno mašo so peli na koru člani pevskega zbora Gallus, med poročnim obredom pa deklški zbor SDO. Mlademu paru ob vstopu v novo življenje želimo vso srečo in obilo božjega blagoslova.

LANUS

V družini našega rojaka Kocjančiča Franca in njegove žene Marije roj. Rauch, se je rodil pretekli teden sin. Čestitamo.

Svobodna Slovenija, 30. julija 1959 - številka 31

sistemu kot najboljšem na svetu. Ob predstavitvi programa je dejal, da je stroki, državnim in lokalnim uradnikov, pa tudi staršem in šolarjem po vsej državi podal izziv.

PREMIRJE V AFGANISTANU

Afganistanske starešine na eni in talibanski uporniki na drugi strani so pred avgustovskimi predsedniškimi volitvami sklenili prvo lokalno premirje. Kot je sporočil tiskovni predstavnik afganistanskega predsednika Hamida Karzaja, ki se bo avgusta potegoval za nov mandat, je bilo premirje sklenjeno v soboto. Cilj tega je omogočiti čim boljšo izvedbo volitev. Talibani so v luči volitev močno okrepili svoje napade. Hkrati je v južnoazijsko državo prispelo na tisoče dodatnih ameriških vojakov, ki naj bi pomagali pri zagotavljanju mirnih in demokratičnih volitev.

REHN NA TURNEJI

Potem ko je Evropska komisija nedavno priporočila odpravo vizumov za Makedonijo, Srbijo in Črno goro, je evropski komisar za širitev Olli Rehn z obiskom v Beogradu začel svojo turnejo po Zahodnem Balkanu, katero je zaključil v petek. Rehn se bo mudil v Podgorici, sledila pa bosta obiska v Skopju in Sarajevu.

HONDURAS

Potem ko se je že drugič neuspešno poskusil vrniti v domovino, je nedavno odstavljeni honduraški predsednik Manuel Zelaya v soboto napovedal, da bo v kraju Las Manos ob meji med Hondurasom in Nikaragvo postavil šotorišče, kjer naj bi taboril, vse dokler mu ne bodo dovolili vrnitve v Honduras. Zelaya je ob simbolični vrnitvi v Honduras povedal, da je tveganje, da bo prišlo do prelivanja krvi, preveliko, zato je domovino zapustil že po manj kot pol ure.

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: **MILOŠ STARE** / Director: **Antonio Mizerit** / Propietario: **Asociación Civil Eslovenia Unida** / Presidente: **Alenka Godec** / Redacción y Administración: **RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA** / Telefon: **(54-11) 4636-0841 / 4636-2421** (fax) / e-mail: **esloveniau@sinectis.com.ar**
Za Društvo ZS: Alenka Jenko Godec / **Urednik:** Tone Mizerit

Sodelovali so še: Tine Debeljak (slovenska politika), Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Marta Petelin, Jože Horn, Carlos César Bizai, RAST XXXVIII, Juan Carlos Jantol in Ema Pogačar.
Mediji: STA, Radio Ognjišče, Družina.

RESUMEN DE ESTA EDICION

HACE 130 AÑOS LLEGARON LOS 1º ESLOVENOS

El editorial de este número es un relato sobre el 130º aniversario de la primera inmigración eslovena en la Argentina, que se constituyó en la provincia de Entre Ríos. Las palabras fueron enviadas por el cónsul honorario Carlos César Bizai. En ellas nos detalla que fue durante la presidencia de Justo José de Urquiza (época de la Confe-deración Argentina) que se decidió poblar el territorio. En ese entonces, el gobierno solicitó al Imperio Austriaco el envío de familias (recordemos que el territorio esloveno estaba bajo el dominio Austro-Húngaro). Muchos de quienes partieron desde el puerto de Trieste hacia “Amé-rica”, procedían de la región de Primorska. Estos inmigran-tes fueron instalados en la Colonia Brugo que luego se llamó Colonia 3 de Febrero y en la Colonia Cerrito. El autor señala una serie de documentaciones (libros, notas históricas, etc.) que dan cuenta, de modo fehaciente, de la presencia eslovena en tierras entrerrianas. En otro apartado relata que en el año 1880 ingresaron a la provincia 23 lenguas distintas, por lo que el Consejo de Educación prohibió (con pena de destierro) la enseñanza de la lengua materna, como una forma de integrarse a la nueva tierra. Con la independencia de la República de Eslovenia han surgido gran variedad de investigaciones sobre los eslove-nos en Entre Ríos que lograron su difusión. Hoy por hoy, en Entre Ríos existen plazas y calles con el nombre de República de Eslovenia y los 25 de junio se festeja la independencia eslovena junto con las autoridades argenti-nas. (Pág. 1 y 3)

RAST 38 DE VIAJE

Los chicos de quinto año siguieron recorriendo Eslove-nia. En este número nos enteramos que tuvieron que rendir el examen del curso de idioma; que todos aprobaron el test y recibieron el diploma correspondiente; que practicaron en Šmarna gora y Grmada con una caminata (para el desafío mayor de hacer cumbre en Triglav); que pasearon por otros tantos puntos y mostraron sus bailes. Estuvieron en Kočevski rog y Teharje. La costa eslovena la recorrieron en barco y también a pie, en compañía de Miran Stanovnik y un amigo suyo. Este año, la RAST viajó a Francia, más específicamente a Estrasburgo, para conocer el Parlamento Europeo y recorrer la ciudad. (Pág. 3)

ESLOVENOS EN URUGUAY

La Primera Sociedad Eslovena Transmurana de Urugu-ay eligió su nueva comisión directiva en las elecciones del 21 de junio próximo pasado, para el período 2009-2011. La comisión quedo integrada de la siguiente manera: presidente, Juan Carlos Santol; secretario, Teresita Raibar; tesorero Margarita Bergles; vocales Carolina Smodis y Hugo Alfaro; fiscales Jorge Skrilec, Miguel Tadich y Graciela Pereira de Bratec. Desde el semanario les desea-mos muchos éxitos en la nueva gestión. (Pág. 3)

CANADÁ

En este número se cierra el artículo escrito por Ema Pogačar acerca de la celebración de los Días Eslovenos en el Canadá. Este año se cumplió el 50º aniversario de estos encuentros que se iniciaron llenos de recuerdos muy próximos en el campo de refugiados y de como cada uno de los presentes en ese entonces, sobrevivieron aquellos años. En el artículo se enumeran a partir del año 1981 el tema del Día Esloveno y el orador principal de esa fecha. Los diversos invitados que pronunciaron las palabras en los actos contribuían a marcar una orientación para los eslovenos fuera de su tierra. Recordaron y acercaron a las nuevas generaciones los más importantes puntos históricos y culturales. El Día Esloveno ayuda a forjar y mantener las raíces eslovenas, su tradición y cultura. (Pág. 4)

CAMBIOS DE FECHAS

Debido a la gripe A, muchos de los eventos programa-dos para el mes de julio, en los distintos centros eslovenos, fueron suspendidos. Para reorganizar las fechas se reunie-ron los representantes de todos los centros y acordaron el nuevo cronograma que se detalla en la página 4. Entre los puntos sobresalientes de las actividades de la colectividad eslovena en la Argentina está el Día de los Eslovenos que será el próximo 27 de septiembre en el centro esloveno de Lanús. ¡Agéndelo!

Naročnina Svobodne Slovenije: za Argentino \$ 180, pri pošiljanju po pošti \$ 245, Bariloche \$ 215; obmejne države Argentine 120 USA dol.; ostale države Amerike 135 USA dol.; ostale države po svetu 145 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 95 USA dol. za vse države. **Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.**
Čeke: v Argentini na ime „Asociación Civil Eslovenia Unida“, v inozemstvu (*bančne čeke, ne osebne*) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: **TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L. / California 2750 - C1289ABJ Buenos Aires - Argentina - Tel.: (54-11) 4301-5040. - E-mail: info@vilko.com.ar**

Correo Argentino Suc. 7

FRANQUEO PAGADO
Cuenta Nº 7211

R. Nac. de la Propiedad Intelectual Nº 881153

MALI OGLASI

TURIZEM

TURISMO BLED

EVT Leg. 12618

Dis. 2089

de Lucia Bogataj

H. Yrigoyen 2682 L. 5 - San Justo

Tel. 4441-1264 / 1265

ZDRAVNIKI
Dr. Klavdija V. Bavec - Nevrolog, Nevropsihiater. Konzultorij v **Ramos Mejiji**, Tabladi in **Belgrano**. Ordinira ob **ponedeljkih** in torkih od 13. do 19. ure. Ob sobotah od 9. do 14. ure. Prijave na telefon: 4652-7967. Nujno pa na **15-6942-7574**.

ZOBOZDRAVNIKI
Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474

ADVOKATI
DOBOVŠEK & asociados - odvjetniki. Zapušćinske zadeve. Somellera 5507, (1439) Buenos Aires. Tel/Fax: 4602-7386. E-mail: jdobovsek@hotmail.com

Dr. Marjana Poznič - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik Lavalles 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 - 15-4088-5844 - mpoznic@fibertel.com.ar

Dra. Ana C. Farreras de Kočar - Sucesiones - Contratos - Familia - Comercial - Laboral - Civil - Jubilaciones - Pensiones. Martes y viernes de 15 a 18 hs. Ricchieri 67 3º H (1704) Ramos Mejía. Tel.: 4656-4039 - Cel.: 15-6447-9683 farrerasanac_te@yahoo.com.ar

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI 29. julija 2009	
1 EVRO	239,6 SIT
1 EVRO	1,42 US dolar
1 EVRO	1,54 KAD dolar
1 EVRO	5,49 ARG peso

OBVESTILA

NEDELJA, 2. avgusta:
ZSMŽ s Pristave vabi na audiovizual „Ob prihajanju slovenskih beguncev v Argentino“, v izvedbi arh. Juřeta Vombergarja, po sv. maši.

SOBOTA, 8. avgusta:
Redni pouk na Srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.

Slovenska kulturna akcija vabi na razstavo **Branka Zavrtanika**, ob 20. uri v mali dvorani Slovenske hiše.

NEDELJA, 9. avgusta:
39. mladinski dan v Slomškovem domu.

ČETRTEK, 13. julija:
Redna seja Zedinjene Slovenije, ob 20. uri v Slovenski hiši.

SOBOTA, 15. avgusta:
Ob taktu barv VII, v San Martinu.

NEDELJA, 16. avgusta:
Romanje v Lourdes

PONEDELJEK, 17. avgusta:
Celodnevni mladinski izlet

Obletnica smrti generala Maistra

Ob obletnici smrti generala Rudolfa Maistra je v ponedeljek, 27. julija, župan Mestne občine Maribor Franc Kangler skupaj z delegacijo položil venec pred spomenik na Trgu generala Maistra.

General Rudolf Maister, ki je umrl 26. julija 1934 na Uncu pri Rakeku, pokopan pa je v Mariboru, ima v zgodovini Maribora pomembno mesto, saj mu gredo zasluge za to, da Maribor in štajersko Podravje nista bila priključena nemški Avstriji. V spomin na 23. november 1918, ko je Maister prevzel vojaško oblast v Mariboru, so mariborski mestni svetniki leta 1995 23. november razglasili za spominski dan občine, ki je tako eden od štirih spominskih dni mesta Maribor.

Na podlagi novele zakona o praznikih in prostih dnevih, ki jo je DZ



sprejel septembra 2005, pa je od takrat 23. november tudi slovenski državni praznik - dan Rudolfa Maistra. Letošnja državna proslava ob tem prazniku bo v petek 20. novembra na Ravnah na Koroškem.

General Rudolf Maister - Vojanov, ki se je rodil 29. marca 1874 v Kamniku, je svoja najpomembnejša dejanja opravil v prelomnih časih razpada Avstro-ogrskega

cesarstva. V letih 1918-1919 je s svojo vojsko preprečil, da bi Maribor in štajersko Podravje priključili nemški Avstriji.

Ob koncu prve svetovne vojne je tedanji mestni svet razglasil priključitev Maribora k republiki Nemški Avstriji, zato je Maister na svojem območju nemudoma ustanovil slovensko vojsko z okoli 4000 vojaki in 200 častniki ter v noči na 23. november 1918 s svojimi soborci razorožil zaščitno stražo oziroma t.i. zeleno gardo mariborskih Nemcev.

Novembra in decembra istega leta so Maister in njegovi soborci zasedli narodnostno mejno območje na Štajerskem. Maister, ki je služboval v raznih krajih Slovenije in tedanje avstro-ogrske monarhije, je umrl leta 1934 na Uncu pri Rakeku, pokopan pa je v Mariboru na pobreškem pokopališču.

Fotografska razstava

Veleposlaništvo Republike Slovenije vabi na razstavo foto-galerije Rafaela Podobnika v torek, 4. avgusta ob 19. uri v teatro San Martín, „Complejo teatral de Buenos Aires“ (Avda. Corrientes 1530 CABA).

Padel z neba

Nemec Thomas Grau je po lastnih navedbah v Sloveniji odkril redek meteorit. Grau je sporočil, da je v gozdu blizu Jesenic našel 2,35 kilogramov težak kos kamnine iz vesolja. Po njegovih navedbah je meteorit 9. aprila padel in se razlomil na območju Karavank, sam pa ga je odkril maja, poroča nemška tiskovna agencija dpa.

Grauvovo odkritje naj bi sedaj preiskali znanstveniki v več evropskih državah. Ti bodo med drugim razjasnili izvor in starost meteorita.

Grau je odkritje po lastnih navedbah nedavno že predstavil nemškemu meteoritskemu združenju. Kot je še povedal, je na območje Jesenic meteorit padel aprila. Številni tamkajšnji prebivalci so po navedbah Graua takrat mislili, da gre za potres, saj je prišlo do močnega grmenja, zaradi katerega so se zatresla stekla, dva dni pred tem pa je uničujoč potres stresel Italijo.

Iz Prirodoslovnega muzeja Slovenije so potrdili, da je 9. aprila letos zjutraj nebo nad severozahodno Slovenijo in južno Avstrijo razsvetlil zelo svetel meteor, ki ga je spremljalo glasno bobnenje. Kot so pojasnili, pa Grau ni bil tisti, ki je dejansko našel meteorit.

Strokovnjaki evropske meteorske mreže, med njimi Grau, so aprila nemudoma temeljito analizirali pot padanja meteorja in morebiten z njim povezan padec meteorita. Po objavi novice v brezplačnem dnevniku pa sta Jožef Pretnar in Bojana Krajnc maja našla meteorit in o tem obvestila Graua in Prirodoslovni muzej Slovenije.

Delo Graua v Sloveniji je tako obsegalo „evidentiranje situacije najdbe“. Vzorce meteorita sedaj analizirajo slovenski strokovnjaki, geologi in astronomi, v sodelovanju s tujimi. Prirodoslovni muzej Slovenije bo o rezultatih in samem dogodku javnost seznanil takoj, ko bo informacija celovita, predvidoma v oktobru.

Najlepše knjižnice tudi v Sloveniji

Na spletnem portalu Knjižnične zgradbe (Librarybuildings), na katerem so predstavljene najlepše knjižnice Evrope, je tudi šest slovenskih splošnih knjižnic: Splošna knjižnica Domžale, Knjižica Kobarid, Mestna knjižnica Grosuplje, Knjižnica Šentjur, Knjižnica Ivana Potrča Ptuj in Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto.

Spletni portal Knjižnične zgradbe je nastal z željo povezati evropske splošne knjižnice, ki predstavljajo zgled dobre prakse na področju arhitekture ter oblikovanja knjižničnega prostora in zgradbe. Poudarek je na knjižnici kot reprezentančnem objektu ter urbanističnem in umetniškem dosežku.

Portal omogoča spremljanje inovativnih procesov in izvirnih rešitev na področju snovanja in oblikovanja knjižnic. Obenem spodbuja nastanek novih konceptov in idej v dojemanju knjižnice kot večnamenskega prostora, ki je danes namenjen vse bolj heterogenim interesom uporabnikov, je mogoče prebrati na spletni strani ministrstva za kulturo.

Slovenska kulturna akcija vabi na

likovno razstavo
Razstavlja olja in mešane tehnike
BRANKO ZAVRTANIK
Odprtje: 8. avgusta 2009 ob 20. uri

Razstava bo odprta tudi v nedeljo 9. avgusta od 10. do 13. ure.

SLOVENSKI KOTIČEK

Slovenija na televiziji
Na kanalu "Argentinísima Satelital"
vsak torek ob 18:00 uri
Pričetek v torek 4. avgusta

Multicanal-Cablevisión: canales 80 - 412
Telecentro: canales 70 - 607
Telereď: canales 61 - 400
Spletna stran: www.argentinisimatv.com.ar
Informacije: Turismo Bled 4441-1265

39. MLADINSKI DAN
V SLOMŠKOVEM DOMU
v nedeljo 9. avgusta

8.45: Dviganje zastav
9.00: Sv. maša
10.00: Začetek tekmovanj
12.30: Kosilo
19.00: Kulturni program
Nato prosta zabava.

Vsi lepo vabljeni!

Castelli 28 - Ramos Mejia

OSEBNE NOVICE

Družinska sreča
25. junija se je mami Marieli Urbanija in očku Andreju Zarniku rodila hčerka **Milena Zarnik**. Čestitamo!